

Bryssel 2.4.2020
COM(2020) 174 final

2020/0055 (APP)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun
asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 muuttamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Covid-19-epidemia (koronavirusepidemia) on vaikuttanut dramaattisesti yhteiskuntaan ja talouteen Euroopan unionissa ja vaatinut jäsenvaltioilta poikkeuksellisia toimenpiteitä. Epidemia on kansalaisia, yhteiskuntia ja talouksia koskettava vakava kansanterveysuhka. Taloudellinen toiminta on häiriintynyt, mikä vaarantaa maksuvalmiuden ja heikentää voimakkaasti talouden toimijoiden (yritysten ja varsinkin pk-yritysten) taloudellista tilannetta. Sen seurauksena jäsenvaltioihin kohdistuu yhä enemmän vaatimuksia valtion varojen käyttämisestä kansanterveysjärjestelmien rahoittamiseen ja julkisten palvelujen ylläpitämiseen.

Auttaakseen jäsenvaltioita vastaamaan kaikkiin näihin haasteisiin ja torjuakseen epidemian vaikutuksia komissio on ehdottanut monenlaisia toimenpiteitä koronavirusepidemian vaikutusten lieventämistä koskevassa investointialoitteessa¹. Niihin kuuluu muun muassa Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöönotto². Aloitteen puitteissa on ehdotettu Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismi/rescEU:n vahvistamista, jotta se voisi koordinoida yhteishankintoja ja kasvattaa lääkkeiden, henkilönsuojainten ja lääkinnällisten laitteiden varastoa sekä kotiuttaa EU:n ulkopuolelle jääneitä unionin kansalaisia.³ Lisäksi on ehdotettu Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) vahvistamista.

Varmistaakseen riittävät toimet covid-19-epidemiasta johtuviin tarpeisiin vastaamiseksi komissio ehdottaa, että pakolaiskriisin pahimmassa vaiheessa vuonna 2016 perustetusta hätätilanteen tukivälineestä otetaan käyttöön 2,7 miljardia euroa avun tarjoamiseksi epidemiasta kärsiville jäsenvaltioille.⁴ Kriisin nopean kehityksen takia komissio ehdottaa myös, että unionin pelastuspalvelumekanismi/rescEU:n määrärahoja lisätään vielä 300 miljoonaa euroa, jotta voidaan edistää laajempaa varastojen kasvattamista ja elintärkeiden resurssien jakelun koordinoitua kaikkialla Euroopassa.⁵

Tämä edellyttää erityisrahoitusvälineiden käyttöönottoa, sillä monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeessa 3 ei ole lainkaan liikkumavaraa eikä mahdollisuuksia määrärahojen uudelleen kohdentamiseen. Mahdollisuutta hyödyntää erityisrahoitusvälineitä vuonna 2020 esitetään monivuotisen rahoituskehityksen teknisessä mukautuksessa vuodeksi 2020⁶.

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan investointipankille ja euroryhmälle, *Koordinoidut taloudelliset toimet covid-19-epidemian vaikutusten lieventämiseksi*, COM(2020) 112 final, 13.3.2020.

² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19-epidemian vastatoimena [Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite], annettu 13 päivänä maaliskuuta 2020, COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

³ Lisätalousarvioesitys nro 1/2020, COM(2020) 145, 27.3.2020.

⁴ Ehdotus neuvoston asetukseksi hätätilanteen tuen käyttöönotosta 15 päivänä maaliskuuta 2016 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2016/369 nojalla sekä asetuksen säännösten muuttamisesta covid-19-epidemian johdosta, COM(2020) 175, 2.4.2020.

⁵ Lisätalousarvioesitys nro 2/2020, COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁶ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle erityisrahoitusvälineiden osalta tehtävästä vuotta 2020 koskevasta teknisestä mukautuksesta (vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 6 artiklan 1 kohdan e ja f alakohta), COM(2020) 173, 2.4.2020.

Monivuotisesta rahoituskehiksestä annetussa asetuksessa, jäljempänä 'rahoituskehysasetus', olevan erityisrahoitusvälineiden nykyisen määritelmän ja soveltamisalan perusteella tähän tarkoitukseen voidaan käyttää ainoastaan joustovälinettä ja ennakoimattomiin menoihin varattua liikkumavaraa, sillä maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta voidaan kattaa vain nuorisoon ja työllisyyteen sekä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyviä tarpeita. Joustovälineestä ja ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta tällä hetkellä käytettävissä olevat yhteenlasketut varat eivät riitä kattamaan hätätilanteen tukivälineen rahoitustarpeita eivätkä unionin pelastuspalvelumekanismi/rescEU:n merkittävää lisärahoitusta.

Koska kyseessä on vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen viimeinen vuosi ja koska Euroopan unionin on selviydyttävä ennennäkemättömästä kansanterveys- ja talouskriisistä, komissio ehdottaa rahoituskehysasetuksen muuttamista siten, että poistetaan maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran soveltamisalaa koskevat rajoitukset (14 artikla) ja mahdollistetaan näin 3,0 miljardin euron kokonaisrahoitus covid-19-epidemiaan liittyville toimille, joita ehdotetaan erikseen esitetyssä lisätalousarvioesityksessä nro 2/2020.

Komissio ehdottaa, että viittaukset nuorisoon ja työllisyyteen sekä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyviin toimenpiteisiin poistetaan asianomaisista artikloista.

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen⁷ 135 artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvoston asetukseen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 tehtäviä muutoksia, jotka hyväksytään sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan siltä osin kuin muutokset vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Tässä asetuksessa esitetyt muutokset koskevat pelkästään maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran käyttötarkoituksen muuttamista eivätkä kasvata taloudellisia velvoitteita. Siksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen 135 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta tähän muutokseen.

2. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei ole välittömiä talousarviovaikutuksia. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta otetaan käyttöön määrärahoja, jotka otetaan vuotuisen talousarvioon noudattaen rahoituskehysasetuksessa sekä talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta toimielinten välillä tehdyssä sopimuksessa vahvistettuja menettelyjä.

⁷ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS**vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 312 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19-epidemia ja siitä johtuva kansanterveyskriisi, jotka edellyttävät poikkeuksellisia toimenpiteitä, ovat luoneet suurta painetta monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien puitteissa ja niiden ulkopuolella käytettävissä oleville taloudellisille resursseille.
- (2) Jotta unioni voi rahoittaa covid-19-epidemian ja siihen liittyvän kansanterveys- ja talouskriisin takia tarvittavia asianmukaisia toimia hätätilanteen tukivälineestä², maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta käytettävissä olevien määrärahojen käyttötarkoitusta ehdotetaan muutettavaksi siltä osin kuin on kyse kasvusta ja työllisyydestä ja varsinkin nuorisotyöllisyydestä sekä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyvistä toimenpiteistä.
- (3) Sen takia ehdotetaan maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran mahdollisimman pikaista käyttöönottoa, jotta siitä voidaan ottaa nopeasti määrärahoja vuonna 2020 lisätalousarvioesityksessä nro 2/2020³ ehdotetun mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 muutoksen olisi tultava voimaan viimeistään päivänä, jona lisätalousarvioesitys hyväksytään.
- (4) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen⁴ 135 artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvoston asetukseen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 tehtäviä muutoksia, jotka hyväksytään sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan siltä osin kuin muutokset vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Tässä asetuksessa esitetyt muutokset koskevat pelkästään maksusitoumusmäärärahojen

¹ EUVL C , , s. .

² COM(2020) 175, 2.4.2020.

³ COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁴ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

kokonaisliikkumavaran käyttötarkoituksen muuttamista eivätkä kasvata taloudellisia velvoitteita. Siksi on asianmukaista selventää, että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen 135 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta tähän muutokseen.

(5) Sen vuoksi olisi muutettava asetusta (EU, Euratom) N:o 1311/2013,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EU, Euratom) N:o 1311/2013 seuraavasti:

1) Korvataan 3 artiklan 2 kohdan toinen virke seuraavasti:

”Maksusitoumusmäärärahoja voidaan ottaa talousarvioon yli monivuotisessa rahoituskehyksessä asianomaisille otsakkeille vahvistettujen enimmäismäärien silloin, kun on tarpeen ottaa käyttöön varoja hätäapuvaramuksesta, Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta, joustovälineestä, Euroopan globalisaatiorahastosta, ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta, nuorisotyöttömyyden vähentämiseen ja tutkimustoiminnan vahvistamiseen tarkoitettua erityisestä joustovarasta sekä maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002(*), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1309/2013(**) sekä talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta tehdyn toimielinten sopimuksen(***) mukaisesti.

(*) Neuvoston asetusta (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1309/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan globalisaatiorahastosta (2014–2020) ja asetuksen (EY) N:o 1927/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 855).

(***) Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välinen toimielinten sopimus, tehty 2 päivänä joulukuuta 2013, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta (EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1).”

2) Muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) Korvataan otsikko seuraavasti:

”Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara”.

b) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Monivuotisessa rahoituskehyksessä maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jäävä liikkumavara muodostaa sellaisen monivuotisen rahoituskehyn kokonaisliikkumavaran sitoumuksia varten, joka on määrä ottaa käyttöön monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi 2016–2020 vahvistettujen enimmäismäärien lisäksi.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*